

3444

HELP TO CONVERSATION.

With
A GLOSSARY
OF
USEFUL WORDS

BOMBAY.

Anglo-Persian Press.

1888. *

HELP TO CONVERSATION,
IN ENGLISH AND GUJARATI.

I am,
હું છું.
Thou art,
તું છે.
He is,
તે છે.
We are,
અમે છીએ.
You are,
તમે છો.
They are,
તેઓ છે.
I was,
હું હતો.
Thou wast,
તું હતો.
He was,
તે હતો.
We were,
અમે હતાં.

You were,
તમે હતા.
They were,
તેઓ હતા.
If I be,
જો હું હોઉં.
If thou be,
જો તું હોય.
If he be,
જો તે હોય.
If we be,
જો અમે હોઈએ.
If you be,
જો તમે હોય.
If they be,
જો તેઓ હોય.
If I were,
જો હું હોત.
If thou wert,
જો તું હોત.

If he were,
જો તે હોત.

If we were,
જો હમે હોત.

If you were,
જો તમે હોત.

If they were,
જો તેઓ હોત.

I write,
હું લખું છું.

Go in,
અંદર જા.

Go out,
બહાર જા.

Go on,
આગળ ચાલ; ચલા-
વ.

Go back,
પાછો જા.

Go up,
ઉપર જા.

Go down,
નીચે જા.

Go away,
નીકળ; જા.

Go there,
ત્યાં જા.

Go slowly,
ધીમે જા.

Go soon,
જલદી જા.

Go home,
ઘરે જા.

Come near,
નજદીક આવ.

Come soon,
જલદી આવ.

Stand back,
પછવાડે ઉભો રેહ.

Stand up,
ઉભો થા.

Get up,
ઉઠ.

Sit down,
બેસી જા.

Do so, એમ કર.

Lie down, આડો પડ. Do it, તે કર.
 He can, તે કરીશકે. I can not, મારાથી થતું
 Ask him, તેને પુછો. નથી.
 Call him, તેને બોલાવો. Tell him, તેને કહો.
 Speak out, મોટેથી બોલ. Send him, તેને મોકલ.
 I went, હું ગયો. Don't go, ના જતો.
 Is it far? તે દુર છે કે? Who are you, તમે કોણ
 It is near, તે નજીક છે. છો?
 What is your name, Sir? તમારું નામ શું સાહેબ?
 My name is Jeejeebhoy. મારું નામ જીજીભાઈ.
 What do you want? તમને શું જોઈએ છે?
 I want a pair of scissors. મને કાતર જોઈએ છે.
 Where is Pirojsha? પીરોજશા ક્યાં છે?
 He is in his room. તે પોતાના ઓરડામાં છે.
 Do you wish to see him? તમારે તેને મળવું છે?
 Who gave you this duster? આ પાટયું લુકવાનું કપડું
 તમને કોણ આપ્યું?
 Who is there? એ કોણ છે?
 It is I, એતો હું છું.
 Is Adi there? અદી ત્યાં છે કે?
 I am here, papa. હું અહીં છું, બાપા.
 Is Khurshedjee up? ખરશેદજી ઉઠ્યા છે કે?

Wait for me. મારી રાહ જોજો.

Good morning, sir. સસામ સાહેબ. (સવારની વખતે.)

Good noon, sir. સાહેબ મેર્યાન. (બપોરની વખતે.)

Good evening, sir. સાંજની સલામ

Good night, sir. રાતની સલામ.

I came here yesterday. હું ગઇકાલે અહીં આવ્યો.

This is a useful book. આ ચોપડી કામની છે.

Where did you buy it. તમે તે ક્યાંથી ખરીદ કરી.

At Karani's. કરાણીનાં દુકાણેથી.

Where is his shop? તેનું દુકાણું ક્યાં છે?

Follow your nose. સીધા ચાલ્યા જાઓ.

You are of no use to me. તું મારાં કાંઈ કામનો નથી.

Are you busy today? આજે તમે કામમાં છો કે ?

He is at dinner. તે ખાવા બેઠો છે.

I am tired of writing. હું લખતાં લખતાં થાકી ગયો છું.

Come, come, do not be silly. આવ, આવ, બેવકૂફ ના બન.

Give me my stick. મારી ઢાકડી મને આપ.

I intend to ride. હું સ્વારી કરવાને ઇચ્છું છું.

What do you think of him. તે વિશે તમારું કેવું મન છે.

Is he a clever man? તે હુશિયાર છે કે ?

I believe so. હું એમ ધારું છું.

Who told you so. એમ તમને કોણે કહ્યું.

Go to-morrow.	કાલે જાઓ.
Come this afternoon.	આજે બપોરે આવજો.
Come in half an hour.	અડધા કલાકમાં આવજો.
They will come to-day	તેઓ આજ આવશે.
What time is it ?	કેટલી વેળા થઇ ?
What o'clock is it ?	કેટલા વાગ્યા ?
It is past ten.	દશ વાગી ગયા.
It is a quarter-past four.	સવા ચાર થયા.
It is half-past five.	સાડા પાંચ થયા.
It is almost six.	સુમારે છ થયા.
It is midday.	મધ્યાન બપોર થઇ છે.
It is midnight.	મધ્યાન રાત્ર થઇ.
Stay a minute.	પળભર થોભ.
Tomorrow is Sunday.	કાલે રવિવાર છે.
This year.	ઝોણ. આ સાલ.
Last year.	પોર; ગુદસ્ત સાલ.
A year ago.	વરશની વાતઉપર; વરશઅગાઉ.
Next year.	આવતે સાલ.
Can he speak English?	તેને અંગ્રેજી બોલતાં આવડે છે ?
I can speak a little.	મને થોડું બોલતાં આવડે છે.
He wishes to learn.	Per-દારસી શિખવાની તેની ઇચ્છા
sian.	છે.

Come to school.	નિશાલે આવો.
Where is your school ?	તમારી નિશાળ ક્યાં છે ?
It is in fort.	તે કોટમાં છે.
In what part of the town ?	શેહેરમાં કયે ઠેકાણે ?
In Cama Street.	કામા મોહોલ્લામાં.
Where is the teacher ?	શિક્ષક ક્યાં છે ?
He is in the first class.	તે પેહેલી ક્લાસમાં છે.
Take your seat.	બેસો.
Where shall I sit ?	હું ક્યાં બેસું ?
In the office room.	આશીસવાળા ઓરડામાં બેસો.
Sit down in your place.	તમારી જગોપર બેસો.
Read your lesson.	તમારો પાઠ વાંચો.
Where shall I begin ?	હું ક્યાંથી શીરૂ કરું.
Don't make a noise.	ગોંગાટ ના કરો.
Have you a pen-knife ?	તમારીકને ચાકુ છે ?
I have lost it.	મેં તે ખોડી દીધી છે.
Go and look for it.	જા, શોધી કાઢ.
I cannot find my slate.	મારી પાટી મને જડતી નથી.
Where did you leave it.	તમે તે ક્યાં મુકી હતી.
He came late.	તે મોડો આવ્યો.
Why are you late ?	તમે મોડું કેમ કર્યું ?
Read the sentence.	વાક્ય વાંચ.

Mind the-stops.	તાંપ ધ્યાનમાં રાખજો.
Translate this page.	આ પાણીનો તરજુમો કર.
Read by turns.	પાલી પ્રમાણે વાંચ.
Say your lesson.	તારો પાઠ વાંચ.
To-day is a holiday.	આજ તેહેવાર છે.
What holiday is it ?	કયો તેહેવાર છે ?
This is a silk handkerchief.	આ રેશમી રૂમાલ છે.
My umbrella is broken.	મારી છત્રી ભાગી છે.
He has lost his turban.	તેણે પોતાની પાઘડી ખોઈ છે.
Call the peon.	સીપાઈને બોલાવ.
Get me a piece of chalk.	સંદેડાનો એક કકડો મને આણી આપો.
I read once.	મેં એક વેળા વાંચ્યું.
Please to lend me your pen-knife.	મેરબાનીકરીને જરા તમારો ચપ્પુ મને આપો.
The sleeve is torn.	બાંહે ફાટી ગઈ છે.
I bought a stick.	મેં એક લાકડી વેચાંતી લીધી.
This is a fine stick.	આ લાકડી સારી છે.
Whose ball is this ?	આ દડો કોણનો છે ?
Mine, it is mine.	તે મારો છે.
Who has taken my pen-cil ?	મારી સીસાપેન કણે લીધી છે ?

- Is this your pen ? આ કલમ તમારી છે ?
 Who gave it to you ? એ તમને કોણે આપી ?
 No, it is not mine. ના, એ મારી નથી.
 Where did you find it ? તમને તે ક્યાંથી જડી.
 I found it on the road. મને રસતા પરથી જડી.
 Where is Jamshedjē ? જમશેદજી ક્યાં છે.
 He is ill, sir. તે આગ્નરી છે, સાહેબ.
 How long has he been absent ? તે કેટલું થયું થર હાજર
 absent ? છે.
 He has been absent for ten days. તે દશ દહાડા થયા થર હાજર.
 ten days. છે.
 He has been absent since Monday last. તે ગયા સોમવારનો થર હાજર
 since Monday last. છે.
 Preserve us, O God, from sin. હે પ્રજુ, પાપથી અમાર તારણુ
 sin. કર.
 This man boasts of his knowledge. આ માણસ પોતાનાં જ્ઞાનનો
 knowledge. અહંકાર કરે છે.
 Will you have some fruit ? કાંઈ ફળ લેશો ?
 No, thank you, I have quite enough. ના, ઉપકાર માનું છું, મારી પાસ
 quite enough. પુરતું છે.
 I doubt your arriving in time. તમારાથી વખતસર અવાશે એ
 time. વિશે મને શક છે.

Is your knife sharp ?	તમારા ચપ્પુ ની ધાર છે કે ?
My ball is without a seam.	મારા દડાને સાંધો નથી.
What is that boy selling ?	પેલો છોકરો શું વેચે છે.
Dal fried in oil.	લેળમાં તલેલી ડાળ.
Bring my spectacles.	મારો અશમે લાવ.
Where are your sandals ?	તમારા જોડા ક્યાં છે ?
My purse is empty.	મારી કોથલી ખાલી છે.
Your coat is inside out.	તમારી ડગલી અવરી છે.
I am very hungry.	મને ઘણી ભુખ લાગી છે.
What do you wish for breakfast ?	નાસ્તા ઉપર તમને શું જોઈશે ?
Is dinner ready ?	અપેરનું જમવાનું તૈયાર છે ?
Fry these plantains.	આ કેળાં તળી દાઢો.
Is this milk ?	આ દુધ છે કે ?
Stew the fowl.	મરઘી ને આંચ દેવો.
Roast the mutton.	ગોસ્ત ને ભુંજો.
Boil the potatoes.	બટાટાને બાફો.
There is plenty of fish to-day.	આજે પુષ્કળ માછલી આવી છે.
Give me a slice of bread.	મને પાંઉની એક કાતરી આપો.

The rice is not well boiled.	ચાવલ બરાબર સીજ્યા નથી.
This curry is very hot.	આ કરી ગણી ગરમ છે.
Cocoa-nuts are now dear.	નાળિયેર હમણા મોઢાં છે.
He is always chewing green ginger.	તે હમેશાં આદુ ચાવે છે.
This is dry ginger.	આ સુઠ છે.
It is preserved ginger.	તે આદાનો સુરખો છે.
Make brinjal curry today.	આજે વેગનાની ખુરીયાની કરો.
Let me have a cup of tea.	મને એક ખાલો ચાહ આપો.
Let me have some cof- fee.	મને થોડી કાફી જોઈએ છે.
Boil two eggs.	બે ઇડાં બાફો.
The dinner is on the table.	જમણું મેજ ઉપર છે.
Do you like cucumber?	તમને કાકડી ગમે છે.
Get some onions.	થોડાક કાંઠા લાવ.
How much pepper do you want?	તમને કેટલાં મરી જોઈએ છે?

Bring the cheese.	પણીર લાવ.
Snuff has a bad smell.	તપકીર નો વાસ ખરાબ હોય છે.
There is no paddy.	ભાત નથી.
Who spilt the milk ?	દુધ કોણે ઘોળી નાખ્યું ?
This is a small house.	આ ઘર નાનું છે.
There is a well in the compound.	ચોકમાં એક કુવે છે.
The verandah has two pillars.	ઓટલાને બે ખાંખા છે.
I mean of sweet-meats.	મને મિઠાઇ ઘણી ગમે છે.
Do not smoke cigars.	બિડી ના પી.
He is chewing tobacco.	તે તંબાકુ ચાવે છે.
It is jaggory.	તે ગોળું છે.
Where is molasses ?	કાકવી ક્યાં છે ?
Do not chew betel.	સોપારી ચાવતો ના.
Do not waste the crust.	પોપડો નાખી ના દે.
Vinegar is sour.	સરકો ખાટો છે.
The yams are large.	રતાલુંકંદ મોટો થાય છે.
I want a bushel of gram.	મને એક ફરો ચણા જોઈએ છે.
Where is the stable ?	તખેલો ક્યાં છે ?
Put water in the bath.	નહાણીમાં પાણી મુકો.

Shut the fowl-house.	મરઘાંનું પાંઝર બંધ કરે.
Where is the key of the closet?	વાડાની કુચી ક્યાં છે.
The house is white- washed.	ઘરને ચુનો લગાડેલો છે.
The stair has ten steps.	દાદરને દશ ઢાંગીઆં છે..
Paint the door posts.	દરવાજાના ચોકડાં રંગો.
The beam is strong.	ભારવટિયો મજબુત છે.
The rafters are of teak.	વાંસા સાગના છે.
Some tiles are broken.	કેટલાંક નળિયાં ભાગેલાં છે.
A new ceiling is wanted	નવી સીલિંગ કરવી જોઈએ..
The roof must be thatched.	છાપર છાજવું જોઈએ.
One hinge is broken.	એક મિજાગરં ભાગી ગયું છે..
Point to the lintel.	દરવાજાનું ચોકડું દેખાડો.
Open the shutters.	ખારણાં ઊંધાડો.
Shut the window.	ખારી ઊંધાડ.
Is the ditch deep?	ખાડી ઊંડી છે કે ?
The drain is full of water.	મેરી પાણીથી ભરાઈ ગઈ છે.
He lives across the river.	તે નદીની સામે પાર રહે છે.

A great many people   ઘણાં લોક આવ્યા
have come.   છે.

I saw a few deer.   મેં થોડાં હરણુ દીઠાં.

Get me a few pieces of   કપડાંનાં થોડાંક થાંન મને આણી
cloth.   આપો.

I gave a hundred   મેં સો રૂપીઆ
rupees.   દીધા.

The book is worth four   તે ચોપડીની કીંમત ચાર
annas.   આણા છે.

A Mr. James told me   જેમ્સ નામના કોઇ શખ્સે મને
so.   કહ્યું.

The sun is set.   સુરજ અસ્ત પામ્યો છે.

The moon goes round   ચંદ્ર દુન્યાની આસપાસ
the earth.   ફરે છે.

I like this book the   બધાં કરતાં આ ચોપડી મને
best.   ઘણી પસંદ છે.

Water is good.   પાણી સારું છે.

Sinners will be   પાપીઓને શિક્ષા
punished.   મળશે

Cold is unpleasant.   થંડી અનિપ્રમાણી છે.

Rain is good to us.   વરસાદ આપણને ફાયદાકારક છે.

Iron is hard.   લોખંડ કઠણુ હોય છે.

Gold is valuable.
It is my turn to read.
Give him my respects.
What is his employ-
ment.

I do not care which
book you take.
He is playing in the
street.

A few scholars are
absent.

Are all the boys
present.

Saddle the horse.

The girths are loose.

Pray morning and
evening.

Be not proud.

Do not waste time.

How are you ?

I am quite well, thank
you.

સોનું કિંમતી હોય છે.
વાંચવાની પાળી મારી છે.
તેને મારી સલામ કહેજો.
તે શું ધંધો કરે

છે.

કોઈપણ ચોપડી તમે લેવો તેની
મને કાંઈ દરકાર નથી.

તે ફરીઆમાં રમે

છે.

થોડાજ નિશાળીઆ ગેરહાજર

છે.

શું સધળા છોકરા હાજર

છે ?

ઘોડાપર જીન નાખો.

તંગ દીલા છે.

સહવાર સાંહાંજ બંદગી

કરો.

મગરૂથ થતા ના.

વેળા ગુમાવો ના.

તમે કેમ છો ?

હું સારી પેડે છું અને તમારો
ઉપકાર માનું છું.

I hope you are well too.	આશા રાખું છું કે તમે પણ સારી પેઠે હશે.
Are you going to school to-day?	આજ નિશાલે જવાના છે ?
There is no school to-day.	આજ નિશાળ ઉઘાડી નથી.
Why, what is there to-day?	કાં આજ શું છે ?
He is in the adjoining room.	તે પાસેના ઓરડામાં છે.
What is he doing?	તે શું કરે છે.
He is busy with his accounts.	તે પોતાના હિસાબમાં મશગુલ છે.
Prescribe lessons for to-morrow.	કાળમાટે પાઠ આપો.
It is difficult to learn so many lines at once, sir.	આટલા બધી લીટી એકદમ શિખવી મુશ્કેલ છે, સાહેબ.
Take this boy to the head-master.	આ છોકરાને વડા શિક્ષક આગળ લઈ જા.
May I, sir-	હું તમને જાણી, સાહેબ.

Or I, if you please.	અથવા તમારી મરજી હોય તો હું લઈ જાઉં.
Yes, do take him.	હા, એને લઈ જા.
What shall I tell the head-master, sir?	વડા શિક્ષકને શું કહું, સાહેબ.
The boy is to stand on the form.	છોકરાને આંક ઉપર ઉભું રહેવું છે.
How long?	ક્યાં સુધી?
During your pleasure.	તમારી મરજી પડે ત્યાં સુધી.
Kindly teach me how to do this sum.	આ દાખલો કેમ કરવાનો તે મેર્યાની કરી મને શિખવો.
Try it yourself.	તમે જાતે તજવીજ કરો.
I tried it.	મેં તજવીજ કરી.
But I did not succeed.	પણ હું કાવ્યો નહીં.
How is this sum to be done?	આ દાખલો કેમ કરવાનો?
I have done it myself.	મેં તે પોતે કર્યો છે.
You have not seen our exercise books, sir.	તમે અમારી એક્સરસાઇઝ તપાસી નથી, સાહેબ.
How many days will the examination last?	પરિક્ષા કેટલા દહાડા ચાલશે?

Be eager for truth.
Is what I tell you
true ?

What you tell us is
true.

Do you play any
instrument

Yes, I play the
violin.

He plays at billiards.

Will you play a game
chess with me ?

No, I do not know
much about chess.

Does your watch
gain ?

No, it loses.

My clock goes very
well.

His watch gains ten
minutes a day.

He put it forward five
minutes.

સત્યમાટે આતુર રહેજો.

હું તમને કહું છું તે સાચું છે
ની ?

તમે જે અમને કહો છો તે સાચું
છે.

તમને કંઈ વગાડતાં આવડે
છે ?

હા, મને સારંગી વગાડતાં
આવડે છે.

તે 'બિલિયર્ડ્સ' રમે છે.

તમારી સાથે સેત્રાંજ્યાળ
રમશો ?

ના, મને સેત્રાંજ્યાળ ધણી નથી
આવડતી.

શું તમારી ઘડિયાળ વધતી
ચાલે છે ?

ના તે ઓછી જાય છે.

મારી મોટી ઘડિયાળ ધણી ઠીક
ચાલે છે.

તેની ઘડિયાળ રોજ દશ મીનીટ
વધતી ચાલે છે.

તેણે દશ મીનીટ આગળ
રાખી.

My clock strikes the half-hour.	મારી મોટી ઘડિયાળ દર અડધે કલાકે વાગે છે.
Your clock only strikes the hour.	તમારી મોટી ઘડિયાળ માત્ર કલાકે વાગે છે.
Did you wind up your clock?	તમે તમારી ઘડિયાળને ચારી દીધી?
I forgot to do it.	હું તે કરવાને ભુલી ગયો.
It has stopped,	તે અટકી છે.
Is it out of order?	શું તે બગડી છે?
It is out of order.	તે બગડેલી છે.
Have it cleaned.	સાફ કરાવો.
What o'clock is it by your watch?	તમારી ઘડિયાળમાં કેટલા વાગ્યા છે?
It is ten by my watch.	મારી ઘડિયાળમાં દશ થયું છે.
But it gains.	પણ તે વધતી ચાલે છે.
How much does it gain a day?	દહાડામાં તે કેટલી વધતી ચાલે છે?
It gains ten minutes a day.	દહાડામાં તે દશ મિનિટ વધતી ચાલે છે.
Is your watch right?	તમારી ઘડિયાળ બરાબર છે કે ?
Who broke the hands of your clock?	તમારી ઘડિયાળના કાંતા કોણે ભાંગ્યા ?

The hour-hand is not broken.	કલાક ઇંતો નથી ભાંગો.
Does your clock strike right ?	તમારી ઘડિયાળ યરાયર વાગે છે કે ?
The striking part is out of order.	વાગવાનો ભાગ બગડ્યો છે.
Where is the dial ?	તખ્તી ક્યાં છે ?
Your watch does not agree with mine.	તમારી અને મારી ઘડિયાળના વખતમાં ફેર છે.
The main-spring of my watch is broken.	મારી ઘડિયાળની કમાન તુટેલી છે.
I broke it in winding it up.	કુંચી આપનાં તે મારા હાથે ભાંગી.
My brother's watch is right.	મારા ભાઈની ઘડિયાળ યરાયર છે.
He has had it cleaned and regulated.	તેણે સાફ કરાવી યરાયર માંડી છે.
Your watch requires cleaning.	તમારી ઘડિયાળ સ્વચ્છ કરાવવી જોઈયે.
He dislocated my wrist.	તેણે મારો પોંહોંચો લચ્છમચ્છો છે.
A good boy will not tell lies.	સારો છોકરો જુઠું બોલનાર નહીં.

I want a round table.	મને ગોળ મેજ જોઈએ છે.
A bad boy must be punished.	ખરાબ છોકરાને શિક્ષા થવી જોઈએ.
A city is larger than a village.	ગામ કરતાં શહેર મોટું હોય છે.
Will you let the house to me ?	તે ઘર મને ભાડે આપશો ?
I wish to rent this house.	આ ઘર ભાડે લેવાને હું ઇચ્છું છું.
Where is furniture sold ?	ઘરનો સરસામન ક્યાં વેચાય છે ?
Do not dirty the cushions.	ગાદીઓ ખરાબ કરતા ના.
The screen is torn	પરદો ફાટો છે.
It is a coir mattress ?	તે કાયાનું ગોદરું છે.
The kettle is hot.	કીટલી ગરમ છે.
The clock is stopped.	ઘડિયાળ બંધ છે.
Put a wick in the lamp.	દીવામાં દીવત મુકો.
He is a wise boy.	તે ડહાંચો છોકરો છે.
There is a strong wind to-day	આજે પવન જોર પૂકે છે.

You have come very
late.

તું ઘણો મોડો આવ્યો.

It is soon enough.

જલદી તો છે.

No, for school has
begun.

નહી, કારણ કે નિશાળનું કામ
શરૂ થયું છે.

Make me a little room.

મને થોડી જગ્યા આપો.

Go a little further.

જરા આગળ ચાલો.

You have room
enough.

તમને પુરતી જગ્યા છે.

Come and say your
lesson.

આવ અને તારો પાઠ
બોલ.

I don't know it yet.

મને તે હજી આવડતો નથી.

It is long and difficult.

તે લાંબો અને કઠણ છે.

This is full of mistakes.

આમાં પુષ્કળ ત્રુટિ છે.

You don't improve.

તું શિખવે શુધરતો નથી.

You do really nothing.

તું કંઈજ કરતો નથી.

I am not lazy.

હું કંઈ આળશુ નથી.

His exercise is not
legible.

તેની એક્સરસાઈઝ વંચાય એવી
નથી.

It is all scribbled.

તે બધી ઉતાવળથી ચિતરી
ઘટેલી છે.

Go and write it over again.	ગત, તે ફરીથી લખ.
Bring it to me in half an hour.	અડધા કલાકમાં મારી આગળ તે લાવ.
I wish I could speak English.	મને જો અંગ્રેજી આવડતે તો સારું થતે.
I can read but can not speak.	મને વાંચતાં આવડે છે પણ બોલતાં નથી આવડતું.
Do you know the master's name?	તમને ત્યાંના શિક્ષકનું નામ ખબર છે ?
I will go to that school to-morrow	હું તે નિશાલે કાલે જઈશ.
Be so kind as to intro- duce me to the master.	મેરયાની કરીને તે શિક્ષકસાથ મને ઓળખ કરાવી આપો.
Sir, I have brought a new scholar to the school	સાહેબ, એક નવો શિષ્ય હું નિશાલે લાવ્યો છું.
This boy, Sir, wishes to attend our school	સાહેબ, આ છોકરો આપણી નિશાલે આવવા માંગે છે.
Will you be pleased to admit him	મેરયાની કરી એને નિશાળમાં દાખલ કરશો ?

Where shall I begin to હું ક્યાંથી વાંચું ?
read?

That is a hard word. તે કઠણ શબ્દ છે.

He speaks like an તે અંગ્રેજનીમાફક બોલે
Englishman. છે.

I can't say that word. તે શબ્દ મારાથી બોલાતો નથી.

Where is to-day's આજનો પાઠ ક્યાં
lesson. છે ?

It begins at the second પીઞ્ઞ પાંજાની ચોટી લીટી
page, fourth line. આગળથી તે શરૂ થાય છે.

Yesterday we read so કાલે આપણે અહીંસુધી વાંચ્યું
far. હતું.

Don't read so loud. એટલા મોટેથી વાંચો ના.

You read too low. તું ઘણા ધિમા સાહે વાંચે છે.

Make a pause where વિરામ ચિન્હ આગળ થોભતો
there is a stop. જા.

Do you understand ? સમજ્યો કે ?

No, I don't understand. ના, મને સમજ પડતી નથી.

Tell me the meaning ગુજરાતીમાં તેનો અર્થ મને
in Gujarati. કહે.

Tell me if I speak મને જુ'ં અશુદ્ધ બોલું તો મને
wrong. કહેજો.

How many lines shall I read. હું કેટલી લીની વાંચું ?

How far shall I learn. હું ક્યાંસુધી ભણું ?

Have you set him his lesson ? તેને તેને ઘડે આપ્યો છે ?

Say that sentence without looking at your book. ચોપડીમાં જોયાવગર તે વાક્ય જોતી ન.

This letter is not plain. આ અક્ષર સ્પષ્ટ નથી.

What figure is this ? આ કયો આંકડો છે ?

Read in a proper tone. સુસ્વરે વાંચ.

Read by turns, one boy after another. અકેક પછી પાળીપ્રમાણે વાંચો.

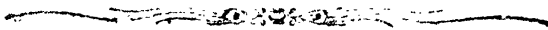
How can I read without a book ? ચોપડી વગર હું કેમ વાંચું ?

Look over Rustom's. રસ્ટમની ચોપડીમાં જોઈને વાંચ.

Who has scrawled over my slate ? મારી પથ્થરપાટી ઉપર આ કેણે ચિતર્યું છે ?

Look at your book ? તારી ચોપડીમાં જો.

Why do you look about you ? તું અહીં તહીં શામાટે જુએ છે ?

A GLOSSARY
OF
USEFUL WORDS
WITH GUJARATI EQUIVALENTS.

શરીરના અવયવ.

Abdomen, પેટ; પીડુ.	Chin, ઠુઠ્ઠી.
Ankle, ઘુંટી;	Chest, છાતી; સીંઘી.
Anus, મદ્દરો; માંડ.	Calf, ટેટું.
Arm, આગ્રુ.	Ear, કાન.
Armpit, કાખ; અગલ.	Eye, આંખ.
Artery, ધોરી નસ.	Eyebrows, ભાંયો; વેંચર.
Back, અરદો.	Eyelash, પાંચાણનું વાળ.
Backbone, અરકનો કાંઠો.	Eyelid, પેપળું.
Beard, દાઢી.	Elbow, કાપરિયું; કાપ્લી.
Belly, પેટ.	Forehead, કપાળ.
Bladder, પુકકો.	Finger, આંગળું.
Blood, લોહી.	Flank, કુખ.
Body; બદન; શરીર.	Flesh, માંસ.
Brain, મેજુ.	Gum, પાસ; અવાલું.
Breast, છાતી; ધાઈ; સ્તન.	Grinder, દાંડ.

Buttock, કુટું.	Gallbladder, પિંતો.
Bone, હાડકું.	Hair, ખાલ; વાળ.
Crown, ટાળક.	Head, માથું.
Cheek, આળ.	Hip, ડેડ.
Hand, હાથ.	Neck, ગરદન.
Heel, પગની એડી.	Nipple, બેટણી; ડીચી.
Heart, દિવચુરદો.	Navel, દુલી.
Jaw, જડચું.	Nail, નખ.
Jawbone, ડાચું.	Palm, હથેલી.
Knuckle, ટાંચાં.	Palate, ટાળકું.
Knee, ઘુંટણ.	Pulse, નાડ.
Kidney, ચુરદો.	Pupil, આંખની કીકી.
Lip, હોટ.	Rib; પાંસલી.
Larynx, નરડી; ગરચી.	Runnet, ચુસદો.
Lap, ખોલો.	Saliva, થુક.
Leg, ટંગડી.	Shoulder, ખભું.
Liver, કાળજી; ક્ષેજી.	Skeleton, હાડ પંજર.
Lungs, ફેફસાં.	Skin, ચામડી.
Mouth, મોહોડું.	Skull, માથાંની ખોપરી.
Molar, દાઢ.	Sole, પગનું તલિયું.
Muscles, ખોટલાં.	Stomach, જડર; ઓજરી.
Intestines, મુજ.	Spleen, તલ્લી.

Marrow, મુર.	Thigh, જાંઘ.
Membrane, જીહ્વીસ્ત્રી.	Throat, ગળું.
Nose, નાક.	Thumb, હાથનો અંગુલો.
Nostril, નસકેરી.	Toe, પગનો અંગુલો.
Tongue, જીભ.	Waist, કંધ.
Tooth, દાંત.	Whisker, ઘેંઘિયા.
Trunk, ધડ.	Womb, ગરભગાન.
Vein, નસ.	Wrist, પોહિયું કાંટું.

—:0:—

જાનવરના નામ.

Ant, કીડી.	Cuckoo, કુકુ.
Antelope, હરણ.	Dog, કુતરો.
Ape, પાંદર.	Dove, કચ્છતર.
Ass, ગધેડું.	Dromedary, સાંકણી.
Bat, વાગલું; કાનચીમોડી.	Duck, બટ.
Bear, રીંછ.	Eagle, ગરદ પક્ષી.
Bee, મધમાંળી.	Elephant, હાથી.
Buffalo, બેંસ.	Flea, ચાંચડ.
Bug, માકડ.	Fly, માંખ.
Bull, ગોધે.	Fowl, મરધી.
Bullock, બલદ.	Fox, કોહોલું.

<i>Butterfly</i> , પતંગિયું.	<i>Frog</i> , દેડકો.
<i>Calf</i> , વાછરડું; પાડું.	<i>Gnat</i> , મચ્છર.
<i>Camel</i> (male), ઊંટ.	<i>Goat</i> , બકરો.
<i>Camel</i> (female), સાંઢણી.	<i>Goose</i> , હાંસ.
<i>Cat</i> , બીલાડી.	<i>Hare</i> , સસવો.
<i>Centipede</i> , કાનકચુરો.	<i>Hog</i> , હુકર.
<i>Cobra</i> , નાગ.	<i>Horse</i> , ઘોડો.
<i>Cock</i> , મરવો.	<i>Jackal</i> , શિયાલ.
<i>Cow</i> , ગાય.	<i>Kid</i> , બોકલિયું.
<i>Cricket</i> , કસાડી.	<i>Kite</i> , સગડી.
<i>Crow</i> , કાગડો.	<i>Lark</i> , મેના.
<i>Leech</i> , જલો.	<i>Peacock</i> , મોર.
<i>Lion</i> , સિંહ.	<i>Pig</i> , હુકરનું અચ્ચું.
<i>Lizard</i> , ધીણાડી.	<i>Pigeon</i> , કબુતર.
<i>Louse</i> , જુ.	<i>Roe</i> , હરણી.
<i>Mole</i> , મેન.	<i>Scorpion</i> , વિચ્છુ.
<i>Mongoose</i> , નોળિંગો.	<i>Serpent</i> , સાંપ.
<i>Monkey</i> , વાંદરો.	<i>Sheep</i> , મેઢો.
<i>Mouse</i> , ઉંદર.	<i>Snake</i> , સાંપ.
<i>Mule</i> , અચ્ચર.	<i>Sparrow</i> , ચહલી.
<i>Musquito</i> , musketo, ડાંસ.	<i>Spider</i> , કશોળિંગો.
<i>Nag</i> , ટટું.	<i>Squirrel</i> , ખસેડી; ખીશકોળી.

Nightingale, બુલબુલ.

Ostrich, શાહામુરગ.

Owl, ઘુવડ.

Panther, ચિતો.

Parrot, પોપટ.

Partridge, નિતર.

Tiger, વાધ.

Vulture, ગીદ.

Wasp, બમરો.

Wolf, વર.

Worm, કીડો.

દરદના નામ.

Abscess, ધુમકું.

Ague, તાલાડયો તાવ.

Albugo, ધુલું.

Asthma, હાશ્મી.

Bile. પિત.

Blindness, અંધાપો.

Blister, ફેફફયો.

Boil, ફેલ્સો.

Burn, જાગરો.

Cancer, અરપસું.

Carbuncle, પાકું.

Cataract, મોતિઓ.

Calic, ચુક્રો.

Consumption, ખાઈ.

Convulsion, હિપચું.

Costiveness, કષ્ટયાત.

Cough, કાંસો.

Cramp, આંકરાં.

Cripple, ખોટું.

Deaf, બેહેરં.

Diarrhoea, અવાગળ.

Dislocation, લવકાવું.

Dropsy, જલદર.

Dumb, મુચું.

Dysentery, મરદો; અતેસાર.

Epilepsy, ફિફરં.

Fever, તાવ.	Mole, તથ.
Fistula, બગદર.	Pain, દુખ; દરદ.
Fomentation, શેક.	Paralysis, લકવો.
Giddiness, બોર; ફેર.	Phlegm, બલગમ.
Gout, નળલો.	Piles, હરસ.
Hiccough, hiccup અડગરી.	Pimple, ધુલ્લી.
Indigestion, અજરણુ.	Tumour, ગાંઠ.
Itch, ખસ; ખુજલી.	Ulcer, નાસુર.
Jaundice, કમલો.	Wart, મસો.
Lame, લંગડું.	Whitlow, નખછર.
Leprosy, કોહોડ.	Worms, કરમ.
Measles, ગોવરં.	

વસાણુ.

Aloes, એલિયો.	Arsenic, મનસીલ.
Aloeswood, અગર.	„ (white) સોમળ.
Alum, ફટકી.	„ (yellow) હરતાળ.
Amber, કેરખો.	Asafoetida, હિંગ.
Anise-seed, અનીસું; વરિઆળી.	Benzoin, લોખાંન.
Antimony, સુરમે.	Bezoar, ગોરચંદન

Blue vitriol, મોરચુથુ.
 Borax, ટણકનખાર.
 Brimstone, ગંધક.
 Camphor, કપુર.
 Caraway seed, સુવા.
 Cardamom, એલચી.
 Castor, એરંડી.
 Catechu, કાથો.
 Chiretta, કરિઆવું.
 Cinnamon, તજ.
 Civet, સરકચુરો.
 Cloves, લવંગ.
 Cochineal, કીરમજ.
 Coffee, પુન; કારી.
 Collyrium, અંજન.
 Copal, ચંદ્રસ.
 Copperas, હીરાકસી.
 Corianderseed, ધાના.
 Croton, જમાલગોટો.
 Cubebs, ક્યાખચીની.
 Cumin seed, જીરું.
 Fennel seed, વરિયાલી.

Fleabane (purple), કાલી
 જરી.
 Frankincense, લોખાન.
 Gallnut, માયફલ.
 Ginger (dry), ગુંઠ.
 Gum, ગુંદર.
 Henna, મેદી.
 Hogplum, આમરા.
 Indigo, કાલીગલી.
 Liquorice, જેડીમધ.
 Litharge, મુડદાર સીંગ.
 Mace, જાવંત્રી.
 Maddar, મંજી.
 Mangosteen, કેકમ.
 Manna, માંડ.
 Musk, કસતુરી.
 Mustard, રાઇ.
 Myrobalan, હરડે.
 Myrrh, હિરાખોળ.
 Nutmeg, જાયફળ.
 Nuxvomica, જેહેરી કચુરો.
 Ochre (red), ગેર.

Opium, અશીમ.	Sapan wood, પતંગતુ' લાકડું.
Pellitory, અદ્રકગરો.	Senna. સુનામખી.
Pepper, મરી.	Sugar, ખાંડ.
Poppy, ખસખસ.	Sugarcandy, શાકર.
Quince seed, ખેદાના.	Tea, ચા.
Red lead, સીંદુર.	Thorn apple, ધતુરો.
Rhubarb, રેવચિની.	Turmeric, હલદ.
Saffron. કેસર.	Verdigris, જંગાલ.
Sandle, સુખડ.	Wormwood, કડવો દવનો.

ફુલ તથા ફલ.

Almond, અદામ.	Fig, અંજીર.
Apple, સેફ.	Grape, દ્રાક્ષ.
Apricot, જરદ આલુ.	Guava, જમરખ.
Boquet, ધુવનો તોરો.	Jack fruit, ચાંપુ.
Cocoanut, નાળિયેર.	Jasmine, ચંપેલી.
Cucumber, કાકડી.	Lemon, લીંચુ.
Crab apple, કેટ.	Mango, કેરી
Double daisy, બટ મોધરં.	Melon, ખડખડુ; કલિંગડું.
Daisy, મોધરાતું ફુલ.	Date, ખજૂર.

Muskmelon, ચીબડું.	Rose, ગોલાખ
Orange, નારંગી.	Sugarcane, શેરડી.
Pine apple, અંનેનાસ.	Sunflower. શુરજમુખી ડુલ.
Plantain, કેલું.	Tuberose, ગુલછરી.
Plum, આલુ.	Tulip, ગુલલાલા.
Pomegranate, દાડમ.	Walnut, અખરોત.
Pompelmoose, પપાનાસ.	Watermelon, તરબુચ.

ધાતુ.

Brass, પિત્તળ.	Mercury, પારો.
Bronze, કાંસુ.	Pewter, જસત.
Copper, ત્રાંચુ.	Silver, રૂપું.
Gold, સોનું.	Steel, પોલાદ.
Iron, લોહું.	Tin, કલ્લાઈ.
Lead, સીસું	Zinc, જસદ.
Leafmetal, વરખ.	

ધંધાદારીઓ

Architect, (મેસ્તરી; વાઢિયો;)	Barber, હઝનમ.
સિંધ શાસ્ત્રી.	Blacksmith, લુહાર.
Baker, પાંકિ, બિસ્કોટ વગેરે બ.	Bricklayer, કડિયો.

નાવનાર; પદર.	Broker, દસાલ
Banker, નાણાવતી.	Butcher, ખાટકી; કસાઇ
Carder, પિંજરો	Groom, ઘોડાવાલો
Carpenter, સુથાર	Jeweller, ઝવેરી
Clerk, મેહુતો	Mason, ઘોંડકોરો
Cobbler, ચમાર	Midwife, દાઇ
Cook, બજારચી; રસોઇયો	Milkman, દુધવાલો.
Coppersmith, કંસારો	Nurse, આયા.
Cowherd, ગવલી	Porter, હેલકરી.
Draper, ફેરીઓ	Potter, કુંભાર.
Druggist, ગાંધી	Tailor, દરજી.
Dyer, રંગારી	Tiler, છાપફં ચાળનાર.
Embroider, ચીકનદોઝ	Turner, કંતારી.
Farrier, નાળબંદ	Washerman, ઘોબી.
Milkman, દુધવાલો	Weaver, વણકર.
Fishmonger, માછી	Wetnurse, દુધ પિવાડનારી
Goldsmith, સોની	દાઈ.

To,

The Head Master of School.

Sir,

As I am suffering from indigestion since this morning, I beg you will kindly mark me sick in the catalogue.

Your most obedient pupil,

નિશાળના વડા શિક્ષા સર.

સાહેબ,

આજ સહવારનો હું અજીરણથી પીડાઉં છું માટે વિનંતી કરું કે મેર્યાની કરી હાજરીપત્રમાં મારી 'સીક' પુરજોશ.

તમારો તાબેદાર શિષ્ય,

Sir,

I beg to inform you that I am suffering from headache since last night.

I hope, therefore, you will kindly excuse me for my absence from the school to-day.

સાહેબ,

તમને વિનંતી કરી જણાવું છું કે ગઈ રાતનું મારું માથું દુખે છે.

તેથીમાટે આશા રાખું છું કે આજદને મારીથી નિશાળમાં અવરો નહીં તેથી તમો સાહેબ દરગુજર કરશો.

Sir,

My mother is going to Bandora today and she wants me to accompany her, will you please, therefore, grant me leave of absence for six days from this date.

સાહેબ,

મારી મા વાંદરે જનાર છે અને તેણી પેતાની સાથે મને લઈ જવા માંગે છે, તેટલા માટે મેરખાની કરી મને આજથી છ દહાડાની રજા આપશો ?

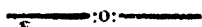

Sir,

As to-morrow is a great Parsi Holiday, I beg you will grant me leave of absence for the day.

સાહેબ,

આવતી કાલે પારસી લોકનો મોટો લેહેવાર છે માટે મને રજા આપવી એવી સેવકની વિનંતી છે.

My Dear Friend,

Oblige me by sending your Grammar by the bearer of this, I shall look it over and return it to you in a few days.

મારા પ્યારા મિત્ર,

આ મિત્રી લાવનાર જોડે તમારું વ્યાકરણનું પુસ્તક મેરખાની કરી મોકલજો. તે વાંચીને તું ઘોડા દિવસમાં પાછું મોકળીશ.

Dear Friend,

I have lent my Grammar to a friend. I will send for it, however, and forward it to you.

પ્યારા મિત્ર,

મારું વ્યાકરણ પુસ્તક મેં એક મિત્રને આપ્યું છે. તે મંગાવીને તમારી ઉપર મોકલી આપીશ.

Dear Friend,

As my examination is drawing near, I wish to look over the books you have belonging to me, will you please return them per learner? I shall be glad to let you have the loan of them again some other time.

પ્યારા મિત્ર,

મારી પરિક્ષા નજીક આવી છે તેથી તમારી કને જે મારાં પુસ્તક છે તે વાંચી જઈ એવી મારી ઇચ્છા છે, તેથી ચિડી લાવનાર જોડે મેરખાની કરી તે પુસ્તકો પાછાં મોકલાવવાની તસદી લેજો. કોઈખીજ વેળા તમને જોઈશે ત્યારે મોટી ખુશીથી મોકળાવીશ.

Sir,

I was absent yesterday upon urgent business which is not yet finished, will you kindly then give me permission to be absent to-day and mark leave against my name in yesterday's catalogue.

સાહેબ,

ગઇ કાલે મને અગત્યનું કામ હતું તેથી હું ગેરહાજર હતો અને તે કામ હજી પૂરું થયું નથી. માટે મેર્યાની કરી આજના હાજરાની રજા આપજો અને હાજરી પત્રકમાં કાલની રજા પુરજો.

—o—

Sir,

We are going to Bandora to-day and Rustom is to accompany us. Will you have the goodness then to grant him leave for six days.

સાહેબ,

અમે આજે વાંદરે જવાના છીએ અને રુસ્તમ પણ અમારી સાથ આવનાર છે, તેથી મેર્યાની કરી તેને ૬ દિવસની રજા આપવી.

